

Szanowni Państwo, Koleżanki i Koledzy!

Nowy numer czasopisma „Ginekologia i Perinatologia Praktyczna” zaczynamy pracą oryginalną powstałą na podstawie badania stężenia peptydu natriuretycznego NT-proBNP w surowicy krwi kobiet ciężarnych. Koncepcję pracy opracowano w oparciu o obserwację narastającej tendencji do nadmiernego zwiększania masy ciała w ciąży. Niestety otyłość stała się chorobą zarówno cywilizacyjną, jak i społeczną, która dotyka także kobiety w ciąży. Praca wpisuje się w nurt badań nad nadwagą i otyłością. Warto się z nią zapoznać, chociażby jako przyczynek do zauważenia tego problemu, który ma fatalny wpływ na krążenie kobiet ciężarnych, genezę późnej preeklampsji i wszystkich jej dalszych konsekwencji.

Następna pozycja to przeglądowy artykuł opisujący zastosowanie gestagenów w leczeniu endometriozy. Gestageny to podstawowa grupa leków stosowana w terapii długotrwałej tej choroby. Jak Państwo z pewnością zauważyli, endometrioza stała się tematem wiodącym w obecnej dyskusji społecznej dotyczącej zdrowia kobiet. Na kanwie tego zainteresowania powstała komisja MZ mająca usprawnić ścieżkę diagnostyczno-leczniczą w endometriozie. Ponadto nasze Towarzystwo ukończyło prace nad nowymi rekomendacjami określającymi standardy rozpoznawania i leczenia tej choroby przewlekłej. Jest to bardzo potrzebne medycznie i społecznie, ponieważ ta choroba dotyka znaczną część kobiet w wieku rozrodczym (10–20%), czyli w porównywalnym stopniu co cukrzyca, jeśli chodzi o częstość i negatywne konsekwencje dla zdrowia kobiet.

Podsumowanie wiedzy dotyczącej leczenia endometriozy gestagenami z pewnością przyda się każdemu lekarzowi praktykowi.

Kolejny artykuł to przegląd wiedzy na temat zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 w czasie ciąży, powstały na podstawie bogatego (niestety!) doświadczenia z szalejącej jeszcze nie tak dawno pandemii, która wciąż stanowi potencjalne zagrożenie, biorąc pod uwagę możliwe mutacje wspomnianego wirusa. Jak Państwo zapewne pamiętają, nie było to łagodne przeziębienie, a poważna infekcja wirusowa niosąca ryzyko śmierci o wiele wyższe niż epidemie grypy. Stosunkowo dobrze poznana, pozwoliła na rekordowo szybkie stworzenie szczepionki, która ocaliła wiele istnień ludzkich, w tym kobiet ciężarnych.

Następna pozycja to przedstawienie aktualnych wiadomości na temat sepsy u kobiet ciężarnych z punktu widzenia intensywnej terapii chorych. Jak Państwo z pewnością zauważyli, śledząc głośne i nieszczeniwe przypadki śmierci kobiet ciężarnych w wyniku zakażenia septycznego w ostatnim czasie, jest to temat trudny medycznie, ponieważ może wystąpić w sposób piorunujący, doprowadzając do zgonu w krótkim czasie. Jednak podstawową rolę w zapobieganiu temu nieszczęściu jest uważne monitorowanie chorych, zastosowanie złożonej antybiotykoterapii oraz zakończenie ciąży, a nawet usunięcie macicy jako źródła zakażenia w razie narastania objawów. Podjęcie szybkiej, niemalże natychmiastowej decyzji jest niezbędne dla uratowania życia kobiety i nie powinniśmy o tym zapominać, ponieważ zawahanie lub brak intensywnego nadzoru może mieć tragiczne konsekwencje.

Następne trzy artykuły to rekomendacje naszego Towarzystwa dotyczące szczepień kobiet ciężarnych, karmiących i planujących ciążę, dalej dotyczące opieki okołoporodowej nad ciężarną nastolatką oraz niemniej istotne dotyczące aktywności fizycznej w ciąży i po porodzie.

Rekomendacje szczepień w ciąży są dokumentem porządkującym to zagadnienie profilaktyki chorób zakaźnych w grupie kobiet planujących ciążę oraz w niej będących. Bardzo ważne jest, abyśmy jako lekarze specjaliści umieli przekonać nasze podopieczne pacjentki o celowości szczepień jako jedynej skutecznej metodzie chroniącej je oraz ich dzieci przed niejednokrotnie dramatycznymi powikłaniami chorób zakaźnych. Temat jest trudny, ponieważ kobiety w ciąży obawiające się o bezpieczeństwo dziecka są wyjątkowo wrażliwe na szkodliwą propagandę antyszczepionkową rozpowszechnioną w mediach społecznościowych. Dlatego też lekarze położnicy stanowiący autorytet dla swoich pacjentek powinni umieć wytłumaczyć pozytywne aspekty szczepienia jako ochrony dla matki i jeszcze nienarodzonego dziecka.

Kolejne rekomendacje dotyczące opieki nad nastolatką w ciąży pokazują odmienność w sposobie opieki nad młodocianą matką. Warto się z tym zapoznać, aby być przygotowanym na profesjonalny kontakt w zdarzających się w praktyce ciężarnych w młodym wieku.

Ostatnie z rekomendacji to obszerny dokument porządkujący zagadnienie aktywności fizycznej w czasie ciąży, która generalnie jest bardzo wskazana jako rękojmia utrzymania sprawności fizycznej, zapobiegania zakrzepicy oraz przygotowania do porodu drogami i siłami natury. Zrywamy z mitem dobrodziejstwa leżenia w łóżku w czasie ciąży – aktywność fizyczna jest korzystna dla każdego człowieka, a tym bardziej dla kobiety ciężarnej. Może ona uczestniczyć w celowanych dla niej zajęciach fizycznych, w tym ćwiczeniach przygotowujących do porodu. Także po porodzie szybki powrót do aktywności fizycznej zapobiega wielu powikłaniom w połogu.

Ostatnim punktem bieżącego numeru jest stanowisko ekspertów PTGiP odnośnie do stosowania mikronizowanego progesteronu w profilaktyce poronień, po procedurach rozrodu wspomaganego, w profilaktyce porodu przedwczesnego i hormonalnej terapii zastępczej. Zachęcam do zapoznania się z tym dokumentem jako przydatnym w codziennej praktyce zawodowej.

Na koniec przypominam Państwu o niedługo zbliżającej się dorocznej konferencji Forum Ginekologii i Perinatologii Klinicznej, która stanowi jak zwykle podsumowanie najważniejszych wydarzeń mijającego roku. Zaprezentujemy i omówimy nowe rekomendacje PTGiP, które wyznaczają standardy postępowania w naszej dziedzinie medycyny.

Zapraszam Państwa serdecznie – Konferencja odbędzie się tradycyjnie w Łodzi w dniach 7–9 grudnia 2023 roku. Szczegółowy program dotrze do Państwa już niebawem 😊.

Z serdecznymi pozdrowieniami

prof. dr hab. n. med. Piotr Sieroszewski
Redaktor Naczelny